राजानं योधयामास पश्यतां सर्व्वधन्विनां । तयोर्युद्धं महच्चासीत् संग्रामे भरतर्षभ।
प्रभिन्नयोर्यथासक्तं मत्तयोर्व्वनहस्तिनोः। गौतमस्तु रणे क्रुद्धो द्रौपदेयान्महाबलान्।
विव्याध बहुभिः शूरः शरैः सन्नतपर्व्वभिः। तस्य तैरभवद्युद्धमिन्द्रियैरिव देहिनः। ११६५
घोररूपमसंहार्य्यं निर्म्मर्य्यादमवर्त्तत। ते च सम्पीडयामासुरिन्द्रियाणीव वालिशं।
स च तान् प्रतिसंरब्धः प्रत्ययोधयदाहवे। एवञ्चित्रमभूद्युद्धं तस्य तैः सह भारत।
उत्थायोत्थाय हि यथा देहिनामिन्द्रियैर्व्विभो। नराश्चैव नरैः सार्द्धं दन्तिनो दन्तिभिस्तथा।
हया हयैः समासक्ता रथिनो रथिभिः सह। संकुलञ्चाभवद्भूयो घोररूपं विशाम्पते।
इदञ्चित्रमिदं घोरमिदं रौद्रमिति प्रभो। युद्धान्यासन् महाराज घोराणि च बहूनि च। ११७०
ते समासाद्य समरे परस्परमरिन्दमाः। विव्यधुश्चैव जघ्नुश्च समासाद्य महाहवे।
तेषां शस्त्रसमुद्भूतं रजस्तीव्रमवर्त्तत। वातेन चोद्धतं राजन् धावद्भिश्चाश्वसादिभिः।
रथनेमिसमुद्भूतं निश्वासैश्चापि दन्तिनां। रजः सन्ध्याभ्रकलिलं दिवाकरपथं ययौ।
रजसा तेन संपृक्तो भास्करो निष्प्रभः कृतः। सञ्छादिताऽभवद्भूमिस्ते च शूरा महारथाः।
मुहूर्त्तादिव संवृत्तं नीरजस्कं समन्ततः। वीरशोणितसिक्तायां भूमौ भरतसत्तम। ११७५
उपाशाम्य ततस्तीव्रं तद्रजो घोरदर्शनं। ततोऽपश्यमहं भूयो द्वन्द्वयुद्धानि भारत।
यथाप्राणं यथाश्रेष्ठं मध्याह्ने वै सुदारुणं। वर्म्मणा तत्र राजेन्द्र व्यदृश्यन्ताज्ज्वलाः प्रभाः।
शब्दश्च तुमुलः सङ्ख्ये शराणां पततामभूत्। महावेणुवनस्येव दह्यमानस्य पर्व्वते।
इति श्रीमहाभारते शल्यपर्व्वणि संकुलयुद्धे द्वाविंशोऽध्यायः॥ २२ ॥
॥ सञ्जय उवाच ॥ वर्त्तमाने तथा युद्धे घोररूपे भयानके। अभज्यत बलं तत्र तव पुत्रस्य पाण्डवैः।
तांस्तु यत्नेन महता सन्निवार्य्य महारथान्। पुत्रस्ते योधयामास पाण्डवानामनीकिनीं। ११८०
निवृत्ताः सहसा योधास्तव पुत्रजयैषिणः। सन्निवृत्तेषु तेष्वेव युद्धमासीत् सुदारुणं।
तावकानां परेषाञ्च देवासुररणोपमं। परेषां तव सैन्ये वा नासीत् कश्चित्पराङ्मुखः।
अनुमानेन युध्यन्ते संज्ञाभिश्च परस्परं। तेषां चयो महानासीद्युध्यतामितरेतरं।
ततो युधिष्ठिरो राजा क्रोधेन महता युतः। जिगीषमाणः संग्रामे धार्त्तराष्ट्रान् सराजकान।
त्रिभिः शारद्वतं विद्ध्वा रुक्मपुङ्खैः शिलाशितैः। चतुर्भिर्निजघानाश्वान्नाराचैः कृतवर्म्मणः। ११८५
अश्वत्थामा तु हार्द्दिक्यमपोवाह यशस्विनं। अथ शारद्वतोऽष्टाभिः प्रत्यविध्यद्युधिष्ठिरं।
ततो दुर्य्योधनो राजा रथान् सप्तशतान्रणे। प्रैषयद्यत्र राजाऽसौ धर्म्मपुत्रो युधिष्ठिरः।
ते रथा रथिभिर्युक्ता मनोमारुतरंहसः। अभ्यद्रवन्त सङ्ग्रामे कौन्तेयस्य रथं प्रति।
ते समन्तान्महाराज परिवार्य्य युधिष्ठिरं। अदृश्यं सायकैश्चक्रुर्म्मेघा इव दिवाकरं।
ते दृष्ट्वा धर्म्मराजानं कौरवेयैस्तथा कृतं। नामृषन्त सुसंरब्धाः शिखण्डिप्रमुखा रथाः। ११९०
रथैरश्वबरैर्युक्ताः किङ्किणीजालसंवृतैः। आजग्मुरभिरक्षन्तः कुन्तीपुत्रं युधिष्ठिरं।